

ink08 INDEXCIJFERS

Een **indexcijfer** geeft de verhouding weer tussen de waarde van een grootheid op een bepaald moment en de waarde in het basisjaar, die op 100 wordt gesteld.

De ontwikkeling van de prijzen van de goederen kan door middel van prijsindexcijfers worden weergegeven.

Men onderscheidt **enkelvoudige prijsindexcijfers** (van één goed) en **samengestelde prijsindexcijfers** (van een pakket goederen).

Bij de berekening van samengestelde prijsindexcijfers worden **wegingsfactoren** gebruikt, die aangeven welk deel van het inkomen aan de verschillende goederen wordt uitgegeven.

Men verkrijgt de wegingsfactoren door middel van **budgetonderzoeken**, die inzicht geven in het koopgedrag van de consumenten.

Om de stijging van het algemeen prijspeil te bepalen, wordt de **consumentenprijsindex** gebruikt.

$$\text{consumentenprijsindex} = \frac{\sum (\text{wegingsfactoren} \times \text{enkelvoudige prijsindexcijfers})}{\sum \text{wegingsfactoren}}$$

Met behulp van indexcijfers kunnen o.a. **loon- en prijsontwikkelingen** met elkaar in verband worden gebracht:

$$\text{RIC} = \frac{\text{NIC}}{\text{PIC}} \times 100 \quad \text{NIC} = \frac{(\text{RIC} \times \text{PIC})}{100} \quad \text{PIC} = \frac{\text{NIC}}{\text{RIC}} \times 100$$

Zo kan bijvoorbeeld met behulp van het indexcijfer van het nominale loon (NIC) en het samengesteld gewogen prijsindexcijfer (PIC) het indexcijfer van het reële loon (RIC) worden berekend.

Als de nominale loonstijging 4% bedraagt (NIC = 104) en het inflatiepercentage 2% (PIC = 102), dan is het indexcijfer van het reële loon (RIC) en daarmee de reële loonstijging als volgt te berekenen:

$$\text{RIC} = \frac{\text{NIC}}{\text{PIC}} \times 100 \rightarrow \text{RIC} = \frac{104}{102} \times 100 = 101,96 \rightarrow +1,96\%$$